

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

Ներսիսյան Մ. Գ.—Ջեյթունցիների 1895—1896 թթ. ինքնապաշտպանական հերոսամարտը	7
Արմենյան Ա.—Ինչո՞ւ արդարացվեց ամբաստանյալը (Սողոմոն Թեհլիրյանի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)	17
Ջրբաշյան Էդ. Մ.—Բանասերի նոթեր	25
Ջահուկյան Գ. Բ.—Ստուգաբանություններ	39
Դավաթյան Կ. Լ.—Ա. Չոպանյանը և հայոց քաղաքական կողմնորոշման հարցերը	47
Հակոբյան Գ. Զ.—Գեղարվեստական փոքր արձակը «Արևելյան մամուլում» (1880—1909)	57
Սաֆրաստյան Ռ. Ա.—Ազգային հարցը «օսմանյան դեմոկրատների» ծրագրային փաստաթղթերում (1809—1911) (ոտուերեն)	65

II

Սարգսյան Գ. Խ.—Մովսես Խորենացու նախաբանական տոհմերի ցանկը	78
Արևշատյան Ս. Ս.—Մեսրոպ Մաշտոցի փիլիսոփայական հայացքները	91
Նալբանդյան Վ. Ս.—Հագիոգրաֆիական ժանրի ուսումնասիրության արդի վիճակը	111
Մուրադյան Պ. Մ.—Կովկասյան մշակութային աշխարհը և Հայաստանը. <i>Арменско-Географическа</i>	117
Լիմբ. Թ. Մ. վան (Լեյդեն)—Կոստանդին Երզնկացու տաղերը Պատույթների 1905 թ. հրատարակությամբ և Վենետիկի № 108 ձեռագիրը	187
Հարությունյան Ս. Բ.—Հայերենների խնդիրը և Ասատուր Մնացականյանի գիտական նոր համահավաքը	153
Հասարակայն Մ. Մ.—Հայկական ճարտարապետությունը և պատմաաշխարհագրական ու դեմոգրաֆիկ գործոնները	189
Խաչատրյան Լ. Մ.—Խուրքիմասային եռարժեք բառերը հին հայերենում	179
Համբարձումյան Վ. Գ.—Հայերեն ստուգաբանություններ	189
Ղազարյան Ա. Ս.—Հայ եկեղեցու թեմական բաժանումը IV դարում	193
Քոսյան Ա. Վ.—«Արևելյան» և «արևմտյան» մուշկերի խնդիրը	207
Ավետիսյան Հ. Մ.—Հայկական լեռնաշխարհը խոռոչ-խեթական ռազմաքաղաքական փոխհարաբերությունների ոլորտում	221
Խանգուդյան Է. Վ.—Միջին բրոնզեդարյան մշակույթն ու Մեծամորի № 59 դամբարանաբլուրը	231
Խաղապյան Ռ. Ս., Կրկոճե Զ. Կ. (Թբիլիսի), Քոլ Ֆ. Լ. (ԱՄՆ)—Կովկասի վանական տղ. Աղբյուրները և շահագործման ու մատակարարման մոդելները (ոտուերեն)	245

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Վարդանյան Ն. Վ.—Մ. Գ. Ներսիսյան	265
Բարխուդարյան Վ. Բ., Քոսյան Ա. Վ.—Գ. Խ. Սարգսյան	269
Հակոբյան Պ. Հ.—Վ. Ս. Նալբանդյան	273

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Մարգարյան Ալ. Ս.—Աշխարհաբարի հոլովների ըմբռնումն ու լուսաբանությունը վաղ շրջանի քերականություններում	277
Օհանյան Մ. Ս.—Մար Արասյան աղբյուրի ծագումը և Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը»	285
Մարտիրոսյան Հ. Կ.—«Արտախուր խաւարտ»-ի մեկնության նոր փորձ	311

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Փափագյան Հ. Դ.—Մկրտիչ Փորթոգալյանը Արմենական կուսակցության մասին	317
Հովակիմյան Ա. Ա.—Հայերեն նորահայտ վավերագիր 1821—1829 թթ. հոշոցների ապստամբության մասին	321

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Չոպանյան Պ. Ա., Քոսյան Ա. Վ.—Լիանելի Զուլսյան, Հայոց պատմության խնդարությունը արդի թուրք պատմագրության մեջ (Ռիմ և միջին դարեր)	345
Հարությունյան Ն. Վ.—Ա. Վ. Քոսյան, Լուվիսկան թագավորությունները Փոքր Ասիայում և Ռարակից շրջաններում մ. թ. ա. XII—VIII դարերում (ոուսերեն)	349
Հարությունյան Բ. Հ.—Էրիխ Քեթենհոֆեն, Տրդատը և Պալկուլիի արձանագրությունը	353
Չուգալյան Լ. Բ.—Ս. Տեր-Ներսեսյան, Կիլիկիայի Հակական թագավորության XII—XIV դարերի մանրանկարչությունը	356
Թաջիրյան Է. Խ., Կարապետյան Մ. Կ.—Ռիշար Ֆրենսիս, Իսաֆայի դուռ Լիան XVII դարի միսիոներ Պարսկաստանում	364

ԳԻՏԱԿԱՆ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ

Ավագյան Ս. Դ.—Ականավոր նրապարակախոսը, մանկավարժը, Ռասարակական գործիչը	370
Գևորգյան Ա. Բ.—Մի լրացում Հովնաթանյան տոհմածառին	377
Ժամկոչյան Ա. Ս., Մեշիկյան Ա. Ի.—Չիմական ճեմապակու մուշեկեր Գնդեվանքից	382

Լ Ի Ր Ա Տ ՈՒ

Մաքսիմիլիան Մ. Վ.—	Լևոն-Զավեն Սյուրմեյան	386
--------------------	-----------------------	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

Нерсисян М. Г.—Героическая самооборона эсфундса в 1895—1896 гг.	7
Армянян А.—Почему был оправдан обвиняемый (к 100-летию со дня рождения Согомона Тейлиряна)	17
Джрбациян Эд. М.—Заметки филолога	25
Джаукян Г. Б.—Этимологии	39
Даллакян К. Л.—А. Чопанян и вопросы политической ориентации армян	47
Акопян Г. Дж.—Малая проза в журнале «Армелан мамул» (1880—1909 гг.)	57
Сафрастян Р. А.—Национальный вопрос в программных документах партий «османских демократов» (1909—1911 гг.) (на русском языке)	65

II

Саркисян Г. Х.—Список нахарарских родов у Мовсеса Хоренаци	73
Аревшатян С. С.—Философские взгляды Месропа Маштоца	91
Налбандян В. С.—Состояние исследования агнографического жанра на современном этапе	111
Мурадян П. М.—Кавказский культурный мир и Армения. Agneno—Georgica	117
Линт Т. М. ван (Лейден)—Стихи Константина Ерзнкаци в издании Потуряна 1905 года и рукопись № 103 Венецианской конгрегации	137
Арутюнян С. Б.—Проблема айренов и новый научный свод Ас. Минацакяна	153
Асратян М. М.—Армянская архитектура и историко-географические и демографические факторы	163
Хачатрян Л. М.—Морфологические трехвалентные слова в древнеармянском языке	179
Мелик-Меликян В. Г.—Армянские этимологические заметки	189
Казарян А. С.—Епархиальное деление армянской церкви в IV веке	193
Косян А. В.—Проблема «восточных» и «западных» мушков	207
Аветисян Г. М.—Армянское нагорье в сфере хуррито-хеттских военно-политических взаимоотношений	221
Ханзадян Э. В.—Культура эпохи средней бронзы и курган № 59 Мецамора	231
Бадалян Р. С., Кикодзе Э. К. (Тбилиси), Коль Ф. Л. (США)—Кавказский обсидиан: источники и модели утилизации и снабжения (на русском языке)	245

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

<i>Вардианян Н. В.</i> —М. Г. Нерсисян	265
<i>Бархударян В. Б., Косян А. В.</i> —Г. Х. Саркисян	269
<i>Акопян П. О.</i> —В. С. Налбандян	273

ДИСКУССИИ

<i>Маркарян А. С.</i> —Понимание и освещение падежей ашхарабара в грамматиках раннего периода	277
<i>Осипян М. С.</i> —Происхождение Мэр Абасского источника «История Армян» Мовсеса Хоренаци	295
<i>Мартirosян Г. К.</i> —Новая попытка интерпретации <i>arḡaxur xawart</i>	311

ПУБЛИКАЦИИ

<i>Папаян А. Д.</i> —Мкртич Португалин о партии Арменакан	317
<i>Овакимян А. А.</i> —Нововыявленный армянский документ о греческой революции 1821—1829 гг.	321

РЕЦЕНЗИИ

<i>Чобанян П. А., Косян А. В.</i> —Манвел Зулалян. Фальсификация армянской истории в современной турецкой историографии (древние и средние века)	345
<i>Арутюнян Н. В.</i> —А. В. Косян. Лувийские царства Малой Азии и прилегающих областей в XII—VIII вв. до н. э. (на русском языке)	349
<i>Арутюнян Б. А.</i> —Эрих Кетенхофен. Грдат и надпись Пайкули	353
<i>Чугасян Т. Б.</i> —С. Тер-Нерсисян. Миниатюра Армянского кликийского царства, XII—XIV вв.	356
<i>Таджирян Э. Х., Карапетян М. К.</i> —Ришар Фрэнсис. Рафаэль дю Ман — миссионер XVII века в Персии	364

НАУЧНАЯ ИНФОРМАЦИЯ

<i>Авакян С. Д.</i> —Выдающийся публицист, педагог, общественный деятель	370
<i>Геворкян А. Б.</i> —Дополнение к генеалогии Овнатянянов	377
<i>Жамкоян А. С., Мешинян А. И.</i> —Образцы китайской керамики из Гндеванка	382

ХРОНИКА

<i>Максапетян М. В.</i> — Левон-Завен Сюрмелян	386
--	-----

CONTENTS

ARTICLES, REPORTS

I

<i>Nersisssian M. G.</i> — The Heroic Self-Defence of Zeytuntsles In 1895—1896	7
<i>Armenian A.</i> — Why Was the Defendant Acquitted? (on Soghomon Tehlirian's birth centenary)	17
<i>Jerbashian Ed. M.</i> — Philologist's Notes	25
<i>Jahoukian G. B.</i> — Etymologies	39
<i>Dallakian K. L.</i> — A. Chopanlian and the Questions of the Political Orientation of the Armenians	47
<i>Hakopian G. J.</i> — The Small Prose in the "Arevellan Mamoul" Magazine (1860—1909)	57
<i>Safrastian R. A.</i> — The National Issue in the Program Documents of the "Ottoman Democrats" (1909—1911) (In Russian)	65

II

<i>Sarkissian G. Kh.</i> — The List of Nakharar Families of Movses Khorenatsi . . .	73
<i>Arevshatyan S. S.</i> — The Philosophical Views of Mesrop Mashtots . . .	91
<i>Nalbandian V. S.</i> — The Research of the Haglography Genre in Present . . .	111
<i>Mouradian P. M.</i> — The Caucasian Cultural World and Armenia. <i>Armeno-Georgica</i> . . .	117
<i>Lint T. M. van</i> (Leyden) — The Poems of Constantin Erznkatsi in Poturlan's Publication in 1905 and Manuscript № 103 of Venetian Congregation . . .	137
<i>Haroutounian S. B.</i> — The Problem of Hayrens and New Scientific Code of A. Mnatsakanian . . .	153
<i>Hasratian M. M.</i> — Armenian Architecture and the Historico-Geographical and Demographical Factors . . .	169
<i>Khachatrian L. M.</i> — The Morphological Trivalent Words in Old Armenian . . .	179
<i>Hambartsoamlan V. G.</i> — Armenian Etymologies . . .	189
<i>Ghazarian A. S.</i> — The Eparchial Division of the Armenian Church in the IV Century . . .	193
<i>Kossian A. V.</i> — The Problem of „Eastern“ and „Western“ Mushkians . . .	207
<i>Avetissian H. M.</i> — The Armen'ian Highlands in the Sphere of the Hurrian and Hittite Military-Political Relations . . .	221
<i>Khanzadian E. V.</i> — Culture of the Middle Bronze Age and Barrow № 59 in Metsamor . . .	231
<i>Badalian R. S., Kikodze Z. K.</i> (Tbilisi), <i>Cohl F. L.</i> (USA) — Caucasian Ob- sidian: Sources and Patterns of Exchange and Utilization (In Russian) . . .	245

OUR JUBILEES

<i>Vardanian N. V.</i> — M. G. Nersissian . . .	265
<i>Barkhoudarian V. B., Kossian A. V.</i> — G. Kh. Sarkissian . . .	269
<i>Hakopian P. H.</i> — V. S. Nalbandian . . .	273

DISCUSSIONS

<i>Margaritan A. S.</i> — The Understanding and the Interpretation of the Cases of Ashkharabar in Grammar of the Early Period . . .	277
<i>Ohanian M. S.</i> — The Origin of the Mar Abas Source and the „History of Armenia“ of Movses Khorenatsi . . .	295
<i>Martirosian H. K.</i> — The New Attempt of Interpretation of <i>artaxur xawart</i> . . .	311

PUBLICATIONS

<i>Papazian H. D.</i> — Mekrtich Portugallian about the Armenakan Party . . .	317
<i>Hovakimian A. A.</i> — A New found Armenian Document About the Greek Revolution in 1821—1829 . . .	321

BOOK REVIEWS

<i>Chopianian P. A., Kossian A. V.</i> — Manvel Zoulalian. The Falsification of the Armenian History in the Modern Turkish Historiography (Ancient and Middle Centuries) . . .	345
<i>Haroutounian N. V.</i> — A. V. Kossian. Iouviau Kingdoms in Asia Minor and in the Adjoining Areas in the XII—VIII Century B. C. (In Russian) . . .	349
<i>Haroutounian B. H.</i> — Erich Ketenhofen. Trdat and the Inscription of Paykouly . . .	353
<i>Chougasezian L. B.</i> — S. Der-Nersessian. Miniature Painting in the Armenian Kingdom of Cilicia from the Twelfth to the Fourteenth Century . . .	356
<i>Tajirian E. Kh., Karapetian M. K.</i> — Rishar Francis. Rafael Du Man—A Missionary of the XVII Century in Persia . . .	364

SCIENTIFIC INFORMATION

<i>Avaglan S. D.</i> — The Outstanding Publicist, Pedagogue and Social Figure . . .	370
<i>Gevorglan A. B.</i> — An Addition to the Hovnatanians' Genealogy . . .	377
<i>Zhamkochian A. S., Meshinian A. I.</i> — The Specimen of the Chinese Ceramics from Gndevank . . .	382

NEW S

<i>Maksapetian M. V.</i> — Levon-Zaven Syurmellian . . .	386
--	-----